

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 26 » « * » 2018р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС

для студентів
Напряму підготовки – 6.020204 «Музичне мистецтво»
Освітнього рівня – першого (бакалаврського)
Освітньої програми «Музичне мистецтво»

Київ – 2018

Розробник: Малахова Маргарита Олександрівна, старший викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності, Каблова Тетяна Борисівна, завідувач кафедри інструментально - виконавської майстерності

Викладач: Малахова Маргарита Олександрівна, старший викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності
Киричук Тетяна Михайлівна - викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол від 05.08 2018 року № 10

Завідувач кафедри _____ (Т. Б. Каблова)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)

6.08.2018 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ (О. М.Олексюк)
(підпис)

на 20__ / __ Робочу програму перевірено

____.____.2018 р.

Заступник директора _____ (А.О. Таранник)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання - денна	
Вид дисципліни	нормативна	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	11	
Курс	IV	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	1/30	2/60
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	28	44
модульний контроль	2	4
семестровий контроль	-	-
самостійна робота	-	12
форми семестрового контролю	-	залік

2. Мета навчальної дисципліни «Оркестровий клас» – розвинути у студентів інструментально-виконавські вміння та сформувати навички оркестрової (ансамблевої) гри.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення студентів з історією створення, будовою, способами звуковидобування, технікою гри, виконавськими функціями та різновидами оркестрових інструментів;
- оволодіння навичками гри на одному або кількох оркестрових інструментах;
- ознайомлення студентів зі специфікою оркестрового (ансамблевого) музикування;
- опанування студентами навичок оркестрової та ансамблевої гри засобом вивчення кращих зразків вітчизняної та зарубіжної класичної, народної й сучасної музики;
- виховання адекватного відчуття ритму й динаміки, архітектоніки твору, вміння слухати інших учасників колективу;
- розвиток музичного мислення й пам'яті, чуття форми, образного уявлення твору музичного кругозору студентів;
- виховання почуття відповідальності за якість опанування оркестровими (ансамблевими) партіями, навичок самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій, творчої ініціативи студентів;
- формування та розвиток музично-пізнавальних здібностей, музичного смаку, емоційно-ціннісного ставлення до музики, культурних надбань свого народу та мистецтва в цілому.

Навчальний курс «Оркестровий клас» передбачає інтеграцію з такими фаховими дисциплінами, як «Основний музичний інструмент», «Додатковий

музичний інструмент», «Історія музики».

У результаті вивчення дисципліни «Оркестровий клас» студент має опанувати такі фахові та загальні **компетентності**:

– *інструментально-виконавську* (вільне володіння музичним інструментом (інструментами) та здатність його використовувати у навчальній і концертно-виконавській діяльності; володіння навичками читання нот з аркуша, транспонування, добору музики на слух; сформованість навичок оркестрової та ансамблевої гри; здатність до колективного музикування);

– *світоглядну* (наявність ціннісно - орієнтаційної позиції; загальнокультурна ерудиція, світогляд; розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії; збереження національних духовних традицій);

– *комунікативну* (здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; здатність працювати у команді; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення);

– *інформаційну* (здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань; здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо - і відеоматеріал у соціальній та професійній діяльності);

– *самоосвітню* (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; прагнення до особистісно - професійного лідерства та успіху).

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчання

Назва змістових модулів, Тем	Усього	Розподіл годин між видами Робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 Вивчення й виконання музичних творів зі спадщини українського фольклору							
1.1. Формування вмінь та навичок, необхідних для виконання народної інструментальної музики.	4			4			
1.2. Вивчення музичних творів зі спадщини українського фольклору.	6			6			
1.3. Вдосконалення техніки читання нот з аркуша.	2			2			
1.4. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп	2			2			
Змістовий модуль 2 Вивчення та виконання музичних творів зарубіжних авторів							
2.1 Опанування сучасними ритмами на основі вивчення та осмислення розмаїття ритмічних схем та формул.	4			4			
2.2. Вивчення та виконання музичних творів зарубіжних авторів	6			6			
2.3. Вдосконалення техніки читання нот з аркуша.	2			2			
2.4. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп	2			2			
Модульний контроль	2						
Усього за перший семестр	30			28			
Змістовий модуль 3 Вивчення та виконання музичних творів композиторів-класиків							
3.1. Формування масштабного музичного мислення.	10			8			2
3.2. Вивчення та виконання музичних творів композиторів-класиків	10			8			2
3.3. Вдосконалення техніки читання нот з аркуша	8			6			2
Модульний контроль	2						
Змістовий модуль 4 Вивчення та виконання музичних творів для соліста з оркестром							
4.1 Закріплення виконавських навичок, знань, особливостей звуковидобування в творах різних стилів, жанрів, форм	10			8			2
4.2 Вивчення та виконання музичних творів для соліста з оркестром	10			8			2
4.3. Вдосконалення техніки читання нот з аркуша	8			6			2
Модульний контроль	2						
Усього за другий семестр	60			44			12

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС» ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Вивчення й виконання музичних творів зі спадщини українського фольклору

- 1.1. Формування вмінь та навичок, необхідних для виконання народної інструментальної музики.
- 1.2. Вивчення музичних творів зі спадщини українського фольклору середнього рівня складності.
- 1.3. Вдосконалення техніки читання нот з аркуша.
- 1.4. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Вивчення та виконання музичних творів зарубіжних авторів

- 2.1. Опанування сучасними ритмами на основі вивчення та осмислення різноманіття ритмічних схем та формул.
- 2.2. Вивчення та виконання музичних творів зарубіжних авторів середнього рівня складності.
- 2.3. Вдосконалення техніки читання нот з аркуша.
- 2.4. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Вивчення та виконання музичних творів композиторів-класиків

- 3.1. Формування масштабного музичного мислення, висування художнього завдання, яке направлено на знання як структурної, так і процесуально - динамічної сторони музичної форми.
- 3.2. Вивчення та виконання музичних творів композиторів-класиків середнього рівня складності.
- 3.3. Вдосконалення техніки читання нот з аркуша.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

Вивчення та виконання музичних творів для соліста з оркестром

- 4.1. Закріплення виконавських вмінь та навичок, особливостей звуковидобування в творах різних стилів, жанрів, форм.
- 4.2. Вивчення та виконання музичних творів для соліста з оркестром середнього рівня складності.
- 4.3. Вдосконалення техніки читання нот з аркуша.

Основна література: 1, 2;

Додаткова література: 1-8.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	7	7	7	7	11	11	11	11
Робота на практичних заняттях	10	7	70	7	70	11	110	11	110
Виконання завдань для самостійної роботи	5					3	15	3	15
Контрольне модульне прослуховування	25			1	25	1	25	1	25
Разом		-	77	-	102	-	161	-	161
Максимальна кількість балів		179				322			
Розрахунок коефіцієнта		Усього за період роботи до заліку 179 балів (залік, коефіцієнт 1,79).				-			

6.2 Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Література для підготовки	Години
3.1 Вивчити нотний текст оркестрової програми, визначити структуру, технічні й артикуляційні труднощі та шляхи їх подолання	Перевірка в межах МКП	5	Л.о. – 1,2 Л.д. – 1-8	2
3.2.Визначити роль своїх оркестрових партій.		5	Л.о. – 1,2	2
3.3. Опанувати специфіку роботи над оркестровою партією		5	Л.о. – 1,2 Л.д. – 1-8	2
4.1 Вивчити нотний текст оркестрової програми, визначити структуру, технічні й артикуляційні труднощі та шляхи їх подолання.	Перевірка в межах МКП Перевірка в межах МКП	5	Л.о. – 1,2 Л.д. – 1-8	2
4.2.Розкрити особливості роботи в оркестрі народних інструментів над різножанровими творами.		5	Л.о. – 1,2 Л.д. – 1-8	2
4.3Опанувати специфіку роботи над оркестровою партією		5	Л.о. – 1,2 Л.д. – 1-8	2
Усього за II курс		30 балів		12год

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форми проведення	Критерії оцінювання	Бали
Модульний контроль 1		
Прослухування під час роботи. Виконання партії та твору в складі оркестру	повний обсяг виконання 5 техніка виконання штрихів 5 якість інтонації 7 технічність виконання 8	25
Максимальна кількість балів		25
Модульний контроль 2		
Прослухування під час роботи. Виконання вправ, Виконання партії та твору в складі оркестру	техніка виконання штрихів 5 якість інтонації 5 розуміння форми твору 5 робота над технічними труднощами 10	25
Максимальна кількість балів		25
Модульний контроль 3		
Прослухування під час роботи. Формування навичок ансамблевого музикування Виконання партії та твору в складі оркестру	знання тексту 5 інтонаційна точність 10 техніка виконання 10	25
Максимальна кількість балів		25

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 – 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 – 68
Незадовільно	0 – 59

7. Навчально-методична картка дисципліни

IV курс

Разом: 90 год., де 72 год – практичні заняття, 12 самостійна робота, 12 год. – самостійна робота. 6 год – модульний контроль, 14 год

VII семестр					VIII семестр										
Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4			
Назва модуля	Вивчення й виконання музичних творів зі спадщини українського фольклору				Вивчення та виконання музичних творів зарубіжних авторів				Вивчення та виконання музичних творів композиторів -класиків			Вивчення та виконання музичних творів для соліста з оркестром			
К-сть балів за модуль															
Заняття															
Лекційні															
Семінари															
Практичні	4	6	2	2	4	6	2	2	8	8	6	8	8	6	
Назва начального модуля (практичне заняття)	Тема 1.1. Тема 1.2. Тема 1.3 Тема 1.4. 1*7=7 б. 10*7 = 70 б.				Тема 2.1. Тема 2.2. Тема 2.3 Тема 2.4. 11*7=7 б. 10*7 = 70 б..				Тема 3.1 Тема 3.2. Тема 3.3. 1*11=11 б. 10*11=110 б.			Тема 4.1 Тема 4.2. Тема 4.3. 1*11=11 б. 10*11=110 б.			
Самостійна робота									5	5	5	5	5	5	
Загальна кількість балів															
Види поточного контролю					Модульне контрольне прослуховування 25				Модульне контрольне прослуховування 25			Модульне контрольне прослуховування 25			
Усього	77				102				161			161			
Усього Коефіцієнт	Усього за період роботи до заліку 179 балів (залік, коефіцієнт 1,79).														

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Література основна:

1. Давидов М. А. Проблеми розвитку академічного народно-інструментального мистецтва в Україні : зб. статей / М. А. Давидов. – К.: Видавництво імені Олени Теліги, 1998. – 207с.(В бібліотеці Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка є 1 екземпляр).
2. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа): підруч. [для вищ. та серед. муз. навч. закл.] /М. А. Давидов. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – 420с. (В бібліотеці Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка є 1 екземпляр).

Література додаткова:

1. Гуцал В. О. Грає оркестр українських народних інструментів: методичні поради керівникам самодіяльних колективів /В.О. Гуцал. – К.: Мистецтво, 1978. – 164с.
2. Дейнега В. М. Музичний інструментарій як показник специфіки оркестру народних інструментів / В. Дейнега // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. – Вип. 22: Музичне виконавство. – Кн. 8. – К., 2002. – С.119-129.
3. Хащеватська С. С. Інструментознавство. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації/ С. Хащеватська – Вінниця, Нова книга, 2008. – 256 с.
4. Іванов П. Г. Оркестр українських народних інструментів / П. Г. Іванов.– К.: Музична Україна, 1981. – 110 с.
5. Ільченко О. О. Народне оркестрове виконавство: аматорство і проблеми художності [Текст] : Монографія / О. О. Ільченко. Київський ін-т культури. - К.: КДІК, 1994. - 116с.
6. Музыкальная энциклопедия в 6 томах. Гл. ред. Келдыш Ю.В. — М.: Сов. Энциклопедия, Сов. композитор, 1978 – 1982 г. – Т.1, Т.4. – 6176с. с илл.
7. Пляченко Т.М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями: [монографія] / Т. М. Пляченко. – Кіровоград: «Імекс-ЛТД», 2010. – 428 с.
8. Сідлецька Т. І. Культурно-історична еволюція українського оркестру народних інструментів: монографія /Т. І. Сідлецька. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 184 с.